

Ο Γεώργιος Σουρής στον κήπο του Ζαππείου

Αν στεκόταν ο ίδιος ο Σουρής απέναντι στην προτομή του στους κήπους του Ζαππείου, θα απήγγελλε με ευχαρίστηση το δικό του ποίημα «Η ζωγραφιά μου» και θα σατίριζε τον εαυτό του: «Μπόδι δυο πήχες, κόψη κακή, γένια με τρίχες, εδώ κι εκεί/ Κούτελο θείο, λίγο πλατύ, τρανό σημείο του ποιητή...», και πάει λέγοντας.

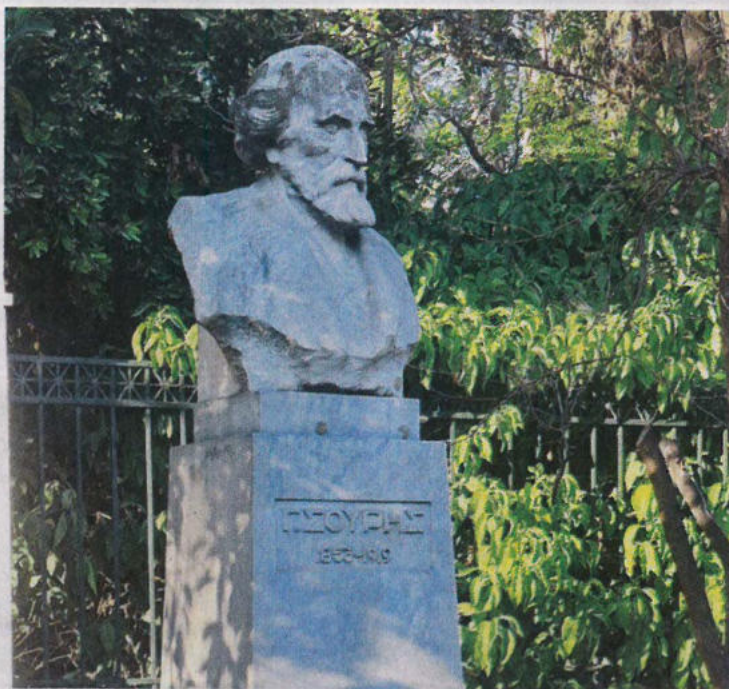
Έτσι όπως είναι στημένη η προτομή αυτή σε μια γωνιά του κήπου, πολύ κοντά στο πεζοδρόμιο της Αμαλίας, μοιάζει σαν να προκαλεί τον διαβάτη να παρατηρήσει τη μορφή του ποιητή, το «μακρύ ρουθούνη», πράγματι «πολύ σχιστό», και το πιγούνι «σαν το Χριστό»... Τα μαλλιά χυτά, «γεμίζεις στρώμα», κι η «μούρη αγρία και ζαρωμένη, κλωμή και κρύα, σαν πεθαμένη»...

Αδικεί τον εαυτό του ο Σουρής. Απλώς και μόνον γιατί ήταν τόσο ευφυής ώστε η διακωμώδηση του ίδιου του εαυτού του με τέτοια χάρη και τόσο χιούμορ να γεννά αισθήματα συμπόνιας. Έτσι ώστε να είναι αδύνατον να μην τον συμπαθήσεις, να μην τον νιώσεις «δικό σου άνθρωπο».

Γι' αυτό όταν τον συνάντησα, έτσι μαρμάρينو και διακριτικά αποτραβηγμένο στην άκρη, μέσα στις φυλλωσιές και με μια αγκαλιά ανθισμένων κλώνων στην ποδιά του, θεώρησα πως εκείνος έστεκε ακίνητος παρατηρώντας την κίνηση των περαστικών. Πόσο Αθηναίος έγινε ο Σουρής... περισσότερο και από τους γνήσιους Αθηναίους, και πόσο βαθιά κατάλαβε αυτήν την

παράλογη κοινωνία, περισσότερο από επιστήμονες και λογίους...

Τον σκέφτομαι να περπατάει στους δρόμους της Νέας Πόλης και της Ομόνοιας, τον βλέπω στα φιλολογικά σαλόνια και στα καφενεύματα, τον νιώθω μέσα από τα απομνημονεύματα του Γεωργίου Δροσίνη και του Γρηγορίου Ξερόπουλου, τον φέρνω στον νου όταν για πρώτη φορά περπάτησε στο Νέο Φάληρο και ξέρω ότι εκεί απέναντι στον Κήπο, στο πλάι της Ρωσικής Εκκλησίας, υπάρχει η μικρή οδός Σουρή. Εστω...

Η προτομή του Γεωργίου Σουρή στήθηκε το 1932 και είναι έργο του Γεωργίου Δημητριάδη του «Αθηναίου» (1880-1941).

ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Κοιτάζω τη σμιλεμένη σε μάρμαρο γραμματοσειρά στη βάση της προτομής «Γ. Σουρής, 1853-1919». Είναι ένα ωραίο μπουστό διά χειρός Γεωργίου Δημητριάδη του επονομαζόμενου «Αθηναίου» (1880-1941), δημιουργού τόσων και τόσων προτομών, ανδριάντων και ηρώων, διάσπαρτων στην Αθήνα και αλλού. Όπως γράφει ο Ελευθέριος Σκιαδάς στα «Αθηναϊκά», η προτομή του Σουρή στους κήπους του Ζαππείου «αποκαλύφθηκε στις 12 Ιουνίου 1932. Φιλοτεχνήθηκε με πρωτοβουλία

του Φιλολογικού Συλλόγου “Παρνασσός” και “δαπάναις φίλων και θαυμαστών του”».

Αλλάζει η Αθήνα τότε, στα 1932, με οικονομική κρίση αλλά και μια διάθεση εξωραϊσμού της πόλης. Μια νέα γενιά είχε αναδυθεί, οι γεννημένοι στα χρόνια ανάμεσα στο 1890 και στο 1912, μια γενιά που βίωσε το μεγαλίστημα της Ελλάδας και τη Μικρασιατική Καταστροφή. Σκέφτομαι τον Θεοδοσιάδη, νέο συγγραφέα με το «Ελεύθερο Πνεύμα» από το 1929, να είναι ένα μανιφέστο αυτής της γενιάς που ορθοπατούσε... Τον φαντάζομαι αυθαιρέτως να στέκεται ο ίδιος φέρελπισ και σκεπτικός μπροστά στην προτομή του Σουρή και να συνομιλούν σιωπηρά, αυτοί οι τόσο διαφορετικοί πνευματικοί άνθρωποι, να τους χωρίζει σαν θάλασσα πλατιά ο 19ος αιώνας...

Αυτοί οι κύκλοι του χρόνου με φέρνουν στο σήμερα αλλά και πάλι εκτινάσσομαι στο μέλλον και σκέφτομαι έναν ακόμη νέο συγγραφέα, αυτή τη φορά στο έτος 2092. Θα σταθεί και αυτός ο φέρελπισ νέος, που θα έχει μπροστά του τον 22ο αιώνα για να ξεδιπλώσει τη ζωή του, μπροστά στην προτομή του Γεωργίου Σουρή, που θα μετράει τότε 160 χρόνια στην ίδια θέση. Θα έχει συντηρηθεί μερικές φορές, αλλά η όψη θα είναι πάντα η ίδια, «γένια με τρίχες εδώ κι εκεί» κι αυτό το «κούτελο θείο, λίγο πλατύ, τρανό σημείο του ποιητή». Εκείνο το πρωινό του 2092, ένα νεανικό χέρι θα είχε αφήσει λίγα λουλούδια...

Όταν τον συνάντησα, έτσι μαρμάρينو και διακριτικά αποτραβηγμένο στην άκρη, μέσα στις φυλλωσιές και με μια αγκαλιά ανθισμένων κλώνων στην ποδιά του, θεώρησα πως εκείνος έστεκε ακίνητος παρατηρώντας την κίνηση των περαστικών.